

Vastuu ympäristöstä – miten ympäristöperusoikeus toteutuu?

Säädösviidakon selkeyttäminen

Prof. Erkki Hollo

Haaste

- Ympäristö on laaja ja oikeuskeinojen tarve niin kansalaisten kuin ympäristönkin oikeusturvan järjestämiseksi monipolvinen
- Lainsäädäntö on rakentunut viipaleittain ja lokeroittain –
Voiko siihen merkittävästi puuttua oikeusturvan ja oikeusvarmuuden kärsimättä?

Keskeisiä säädöksiä

– lisäksi EU-oikeus!!!

- Luonnonsuojelulaki
- Ympäristönsuojelulaki
- Vesilaki
- Maankäyttö- ja rakennuslaki
- Ympäristövaikutusten arviointimenettelylaki
- Jätelaki
- Maa-aineslaki, kaivoslaki jne.

Eräitä menettelyjä

- Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus
 - YVA, LSL-poikkeukset, YSL-valvonta, MRL
- Aluehallintovirasto
 - YSL-luvat, VL-luvat, eräät muut luvat
- Kunnan (ympäristönsuojelu)viranomaisen
 - Rakennusasiat, maa-ainesasiat, YSL
- Tukes
 - Kaivos- ja kemikaaliasiat

Mitä selkeyttäminen voisi olla?

- Sektoroituneen lainsäädännön kokoaminen samalla menettelyjä integroiden
- Päällekkäisyyksien vähentäminen (kuulemis- ja oallistumisvaiheet) → keskittäminen
- Hankekohtaisen lähestymistavan omaksuminen → prosessisuunnittelu
- Omavalvonnan lisääminen – ennakkovalvonnan vähentäminen

Optimia ei ole löydetty – vielä!

- Tehokkaat uudistukset vaativat kerrostuneen järjestelmän osittain merkittävää uudelleen järjestämistä
- Toisaalta tehokkuus ei nykyjärjestelmässä korreloi sen monimutkaisuuden kanssa, joten uudelleenajattelu olisi mahdollinen
- Seurattava oikeusturvan ja oikeusvarmuuden minimivaatimusten toteutumista!!

KIITOS!

erkki.hollo@helsinki.fi